

Samenvatting van het proefschrift S.A.L. Bartels

*"Laparoscopic colorectal surgery:
beyond the short-term effects"*

Promotiedatum: 31 januari 2013

Universiteit: Universiteit van
Amsterdam

Promotor:

Prof. dr. W.A. Bemelman

Co-promotors:

Dr. C.J. Buskens

Dr. P.J. Tanis

Het eerste deel van dit proefschrift richt zich op laparoscopie en fast track programma's bij patiënten die een electieve resectie ondergaan voor een colon carcinoom. De resultaten van de gerandomiseerde LAFA studie lieten zien dat patiënten het snelst herstelden als zij laparoscopische chirurgie ondergingen binnen een 'fast track' setting. In een extra analyse is gekeken of dit succes viel toe te schrijven aan bepaalde elementen, maar het succes lijkt eerder verklaard te worden door de geprotocolleerde wijze van werken en de laparoscopische chirurgie, dan door enkele elementen op zich. De lange termijn resultaten van de LAFA studie laten zien dat er geen verschil is in totale en ziektevrije overleving en kwaliteit van leven tussen de laparoscopische en open groepen. Wel werden er in de laparoscopisch geopereerde patiënten significant minder patiënten met littekenbreuken en strengileus gezien in de 2-5 jaar na de operatie. Tevens was er een grotere lymfklieropbrengst bij patiënten die preoperatief een endoscopische tatoeage ondergingen; meer lymfklieren kunnen leiden tot een betere tumor stadiëring. De inkt in de lymfklieren bleek echter matig geschikt om de lymfklier te identificeren als schildwachtklier.

In het tweede deel zijn de effecten van laparoscopie onderzocht bij patiënten die een acute colectomie of een ileo-anaale pouch procedure ondergingen bij inflammatoire darmziekten of familiale polyposis coli. Uit een meta-analyse komt naar voren dat laparoscopische acute colectomie tot minder wondinfecties en intra-abdominale abcessen leidt dan open chirurgie. Een gepresenteerde serie patiënten die in het AMC een colectomie voor acute colitis ondergingen, laat zien dat het belangrijk is om niet te lang te wachten

met opereren als medicamenteuze rescue therapie niet blijkt aan te slaan, dit kan mogelijk leiden tot meer postoperatieve complicaties. Op lange termijn bleken er minder adhesies in de buik te zijn na een laparoscopische colectomie. Vrouwelijke patiënten met een kinderwens die in het verleden een ileo-anale pouch procedure ondergingen in het AMC, VUMC of UZ Leuven, bleken zelfs sneller en vaker zwanger te worden na een laparoscopische pouch operatie, waarschijnlijk als gevolg van minder adhesies in het kleine bekken. Helaas treden er ook complicaties op na pouch chirurgie; er wordt een eerste serie patiënten beschreven bij wie er na een korte endospons behandeling een reparatie van een lage naadlekkage wordt uitgevoerd.